

دست آورد های سازمان جهاد کشاورزی مازندران در سال جهاد اقتصادی بمناسبت سی و سومین سال پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی

الف) دست آورد های معاونت تولیدات گیاهی

- ۱- دستیابی به جایگاه اول ارزش تولیدات کشاورزی کشور (۱۰.۳%) با در بر داشتن تنها ۲.۵% اراضی کشاورزی کشور
- ۲- معرفی محصول برنج استان مازندران بعنوان محصول سالم و بدون باقیمانده افتکش ها توسط دانشگاه علوم پزشکی مازندران
- ۳- اخذ تاییدیه محصول استاندارد برای توت فرنگی تولیدی استان توسط اداره کل استاندارد
- ۴- دستیابی به تولید ۱.۸۵۰ هزار تن مرکبات (افزایش تولید حدود ۵۰ هزار تن نسبت به سال قبل)
- ۵- افزایش بیش از ۵۰ هزار تن تولید انواع هلو، آلو و شلیل نسبت به سال قبل
- ۶- افزایش بیش از ۱۰۰ هزار تن تولید برنج (شلتوک) علی رغم نامساعد بودن شرایط جوی
- ۷- افزایش ۵۷% در پرورش رتون نسبت به سال قبل
- ۸- افزایش ۱۱۴% نشاء مجدد نسبت به سال قبل
- ۹- افزایش بیش از ۳۶ هزار تنی خرید تضمینی گندم علی رغم عدم همراهی بانکها در پرداخت بهاء آن (۱۰۷ هزار تن در مقایسه با ۷۱ هزار تن سال قبل)
- ۱۰- افزایش سطح نشاء مکانیزه برنج از ۱۵ هزار هکتار سال قبل به ۲۶ هزار هکتار
- ۱۱- افزایش سطح برداشت مکانیزه با کمباین مخصوص برنج از ۲۱ هزار هکتار به ۴۳ هزار هکتار
- ۱۲- کاهش مصرف سموم بمیزان ۱۷% نسبت به سال قبل (۴۵۳۹ هزار تن به ۳۷۴۹ تن)
- ۱۳- انجام کشت ذرت و سویا در قالب کشاورزی حفاظتی (کشت بدون شخم وشیار) در سطح ۴۴۰ هکتار برای اولین بار در استان
- ۱۴- افتتاح بزرگترین و مدرن ترین کارخانه شالیکوبی پاربولینگ کشور
- ۱۵- افتتاح بزرگترین و مدرن ترین گلخانه هیدروپونیک تولید گل شاخه بریده رز

۱- افزایش ۶۰٪ در پرورش رتون نسبت به سال قبل

در راستای اقتصادی شدن تولید برنج، تامین بخش بیشتری از نیاز داخلی، و ایجاد پایداری در زراعت برنج موضوع پرورش رتون امری اجتناب ناپذیر می باشد. بررسی آمار چند ساله نشان می دهد در پی ترویج این فرهنگ برای افزایش سطح دوباره نشاء و رغبت کشاورزان به پرورش رتون همراه با شناخت و آگاهی کشاورزان از روشها و تکنیکهای صحیح مدیریت مزرعه پرورش رتون باعث گردید تا بهره بردارن با رعایت توصیه ها و تغییر رویکرد سنتی به کشاورزی دانش بنیان عملکرد در واحد سطح را افزایش داده و ضمن جلوگیری از تغییر کاربری اراضی وابستگی آنان را به تولید بیشتر نماید .

مقایسه سطح پرورش رتون در دو سال ۸۹ و ۹۰ نشان می دهد که با انجام پرورش رتون در سطح بیش از ۴۴۵۰۰ هکتار در مقایسه با سال ۸۹ (۲۸ هزار هکتار) حدود ۶۰٪ رشد داشته است. و در طی همین مدت عملکرد در مزارع پرورش رتون از ۱۴۹۰ کیلوگرم در هکتار به ۱۵۶۲ کیلوگرم در هکتار افزایش داشته است که بیش از ۵ درصد می باشد.

یکی از ویژگیهای محصول برنج استحصالی از مزارع پرورش رتون کیفیت بالای برنج از لحاظ عطر و طعم (آروماتیکی) است که سبب می شود تا برنج فوق با قیمتی حداقل ۲۰ تا ۳۰٪ بیشتر خرید و فروش شود. لذا با یک جمع بندی ساده ارزش محصول تولیدی مزارع پرورش رتون در سال جهاد اقتصادی بیش از ۱۵۰۰ میلیارد ریال باشد . که در راستای افزایش بهره وری اراضی شالیزاری بدست آمده و اراضی جدیدی را اشغال نکرده است.

۲- افزایش ۱۱۴٪ نشاء مجدد برنج نسبت به سال قبل

نشاء مجدد برنج در اراضی شالیزاری بعنوان یکی از راههای افزایش تولید اقتصادی شدن کشاورزی و جلوگیری از تغییر کاربری اراضی بسیار حائز اهمیت بوده و در دهه اخیر از توسعه و روند صعودی برخوردار بوده است. بررسیهای آماری و ارزیابیهای میدانی نشان داد سطح نشاء مجدد از ۲۰۵۰ هکتار در سال ۱۳۸۵ به ۱۴۷۸۵ هکتار در سال ۱۳۹۰ افزایش یافته بعبارتی در طی این مدت بیش از ۶۲۱٪ افزایش سطح داشته است. بطوریکه بیشترین رشد مربوط به تغییر از سطح ۶۹۴۰ هکتار در سال ۸۹ به حدود ۱۴۸۰۰ هکتار در سال جاری می باشد که حاکی از رشد ۱۱۴٪ می باشد. مزید اطلاع اینکه در راستای افزایش ضریب کشت استان و تامین برنج مورد نیاز کشور در داخل کشت مجدد از اهمیت بالایی برخوردار است. در سال جاری میزان شلتوک استحصال شده از مزارع نشاء مجدد ۴۰ هزار تن و برنج سفید حاصله ۲۵.۲ هزار تن بوده که ارزش اقتصادی آن بالغ بر ۷۵۰ میلیارد ریال می باشد

۳- افزایش بیش از ۱۰۰ هزار تن تولید برنج (شلتوک) علی رغم نامساعد بودن شرایط جوی
علی رغم شرایط خشکسالی حاکم بر سال زراعی جاری، کمبود شدید آب در اراضی شالیزاری خصوصا در مناطق شرقی استان و رها شدن و عدم نشاء برنج در سطحی حدود ۳۵۰۰ هکتار با مدیریت اعمال شده، در کنترل عوامل خسارتزای زنده (آفات و بیماریها و علفهای هرز)، وجود ساعات آفتابی مناسب سبب گردید تا با بالا رفتن ضریب تبدیل حدود ۳٪ نسبت به سال قبل، توسعه سطح پرورش رتون و نشاء مجدد میزان محصول استحصالی بیش از یکصد هزار تن نسبت به سال قبل افزایش

داشته باشد که با توجه به قیمت مناسب محصول درآمد ناخالص در این بخش در سال جهاد اقتصادی بیش از ۲۵۰۰ میلیارد ریال برآورد گردد.

۴۵ دستیابی به تولید ۱۸۵۰ هزار تن مرکبات (افزایش تولید حدود ۵۰ هزار تن نسبت به سال قبل)
مرکبات با سطحی حدود ۱۱۰ هزار هکتار و تولید بیش از ۱۸۵۰ هزار تن (بیش از ۴۳٪ تولید) بعنوان مهمترین محصول اقتصادی و استراتژیک در استان مازندران تنها نقش مهمی را در اقتصاد استان بلکه تاثیر بسزایی در امنیت غذایی و تنظیم بازار میوه کشور خصوصا در روزهای پایانی سال را دارد. در سالهای اخیر با اصلاح شیوه آبیاری، تغذیه، مدیریت باغ و نهایتاً عملیات پس از برداشت ضمن کاهش ضایعات، افزایش تولید و فراهم ساختن شرایط برای عرضه میوه در زمان طولانی تر، رضایت مندی نسبی در تولید کنندگان و دست اندرکاران بازرگانی این محصول حاصل شود. در این سال علی رغم اینکه سال آور نارنگی نبوده و دغدغه ها و نگرانیهای مختلف از جمله خشک فصلی و خسارت عوامل زنده آفات و بیماریها حاد بوده است حد اقل افزایش محصول برآورد شده نسبت به سال قبل بیش از ۵۰ هزار تن بوده که ارزش اقتصادی آن تنها برای تولید کنندگان استان بدون در نظر گرفتن اشتغال، ارزش افزوده عملیات فرآوری و بسته بندی، بیش از ۲۵۰ میلیارد ریال می باشد

۵- اخذ اولین پروانه استاندارد تشویقی محصول سالم برای توت فرنگی تولیدی استان توسط

در راستای سیاست های کلان بخش کشاورزی و حمایتی از تولید محصول سالم، نیمه ارگانیک و ارگانیک در سال جاری با همکاری کلینیک گیاهپزشکی و اداره کل استاندارد استان، اولین پروانه استاندارد تشویقی محصول سالم برای توت فرنگی تولیدی استان صادر گردید. موضوع باقیمانده آفتکش ها و کود های شیمیایی یکی از دغدغه های اصلی مصرف کنندگان محصولات کشاورزی در تمامی مناطق جهان می باشد. اگر چه بر این موضوع اعتقاد داریم که بخش اعظم تولیدات کشاورزی استان قابلیت دریافت علامت استاندارد محصول سالم را داند و بسیاری از محصولات باغبانی استان که در مناطق کوهستانی و میانبند تولید می شوند جزء محصول ارگانیک می باشند لیکن اولین پروانه استاندارد تشویقی محصول سالم برای توت فرنگی تولیدی کشاورزی پیشرو (آقای جهانی) در شهرستان بهنمیر که مرکز توت فرنگی شمال کشور است اخذ گردید.

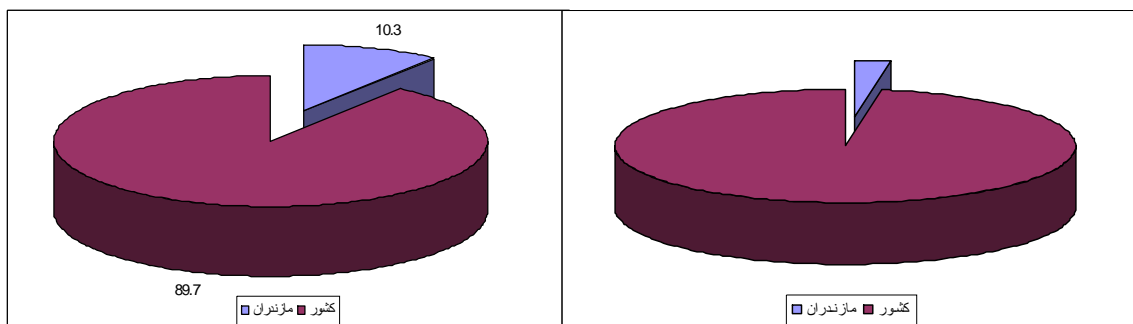
۶- معرفی محصول برنج استان مازندران بعنوان محصول سالم و بدون باقیمانده افتکش ها توسط دانشگاه علوم پزشکی مازندران

یکی از دغدغه های مطرح در استان و کشور نگرانی از وجود بقایای سموم مصرفی در برنج تولیدی استان بعنوان مهمترین محصول استراتژیک بوده است خصوصا پس از طرح موضوع آلودگی برنج های وارداتی به این موضوع بیشتر دامن زده شد. تا اینکه در اواخر سال قبل این موضوع در کار گروه تخصصی سلامت و امنیت غذایی استان در حضور استاندار محترم مطرح و به درخواست نماینده سازمان (معاونت تولیدات گیاهی) مقرر گردید دانشگاه علوم پزشکی در این زمینه (محصول سال ۱۳۸۹ را که پر مخاطره ترین سال جمعیت پروانه کرم ساقه خوار و پر مصرف ترین سال مصرف افتکش ها در دهه اخیر در برنج بوده است) بررسی و گزارش نماید. آقای دکتر ناصحی رئیس دانشگاه علوم پزشکی نتایج ارزیابی دانشگاه علوم پزشکی را در تاریخ ۲۴ خرداد سال جاری (۱۳۹۰) بشرح ذیل اعلام نمود. حتی در یک مورد هم وجود بقایای افتکش های مصرفی در برنج تولید مازندران مشاهده نگردید. که این دست آورد را به همه دست اندرکاران، تولید کنندگان و مصرف کنندگان تبریک می گوئی.

۷- کاهش مصرف سموم بمیزان ۱۷% نسبت به سال قبل در خصوص کاهش مصرف سموم در استان مازندران در دو دهه گذشته تلاش های چشمگیری انجام گرفته بطوریکه متوسط میزان مصرف سموم از حدود ۱۲ هزار تن در دهه هفتاد به حدود ۴۵۰۰ تن در سال ۸۹ کاهش یافته، که توفیق بسیار خوبی بوده است در همین راستا در سال جهاد اقتصادی با هماهنگی ها و برنامه ریزی های انجام شده علی رغم افزایش تولیدات بخش کشاورزی میزان سموم مصرفی از ۴۵۳۹ تن سال قبل به ۳۷۴۹ تن در سال جاری (سال جهاد اقتصادی) که بمیزان حدود ۱۷% می باشد، نیز در راستای کاهش مخاطرات زیست محیطی، و دستیابی به تولید محصول سالم می باشد.

۸- افزایش بیش از ۵۰ هزار تن تولید انواع میوه هسته دار (هلو، آلو و شلیل) و دانه دارودانه دار نسبت به سال قبل

۹-دستیابی به جایگاه اول ارزش تولیدات کشاورزی کشور (۱۰.۳%) با در بر داشتن تنها ۲.۵% اراضی کشاورزی کشور

یکی از محور های ارزیابی سازمان های جهاد کشاورزی میزان ارزش تولیدات کشاورزی حوزه عمل آن واحد است بر اساس آخرین ارزیابی انجام شده استان، مازندران علی رغم در بر داشتن تنها ۲.۵% اراضی کشاورزی کشور با ارتقاء به جایگاه اول تولیدات کشاورزی کشور (۱۰.۳%) نتنها قطب کشاورزی بوده خود را به اثبات رسانده است. این موضوع بدلیل میزان تولید بالای آن در واحد سطح، امکان کشت دوم و سوم و حتی چهارم (ضریب کشت بالای ۱.۲۵%)، تولید محصولات اقصادی و استراتژیک در کشور همچون مرکبات، برنج، کیوی، گل و گیاهان زینتی و چندین محصول دیگر که از لحاظ تولید مقام برتر را در کشور دارد.

۱۰-افزایش بیش از ۳۶ هزار تنی خرید تضمینی گندم علی رغم عدم همراهی بانکها در پرداخت بهاء آن (۱۰۷ هزار تن در مقایسه با ۷۱ هزار تن سال قبل)

۱۱-افزایش سطح نشاء مکانیزه برنج از ۱۵ هزار هکتار سال قبل به ۲۶ هزار هکتار
افزایش درجه مکانیزاسیون در تولید محصولات زراعی خصوصا در زراعت برنج که بیش از ۵۰% هزینه های تولید را هزینه کارگری تشکیل می دهد از آرزوهای تولید کنندگان سخت کوش برنج کشور بوده است. نشاء برنج به روش سنتی نتنها هزینه بسیار بالایی را برای تولید در بر داشته بلکه سختی و صعوبت کار بحدی است که زمینه را برای تعبیر کار بری اراضی و کاهش شدید سالانه سطح زیر کشت برنج را در پی داشته است. اگر چه اولین ماشین نشاء کار در سال ۱۳۶۲ وارد کشور شده لیکن تا سال ۸۸ کمتر از ۵هزار هکتار (۲۳۹۰۰۰ هکتار) با ماشین نشاء می شد. که در دو سال گذشته در راستای فرآمین رهبر معظم، تلاش و همت مضاعف و جهاد اقتصادی موفق به افزایش سطح نشاء مکانیزه (بیش از ۱۰۰% در هر سال) به بیش از ۲۵ هزار هکتار نائل شویم.

۱۲- افزایش سطح برداشت مکانیزه با کمباین مخصوص برنج از ۲۱ هزار هکتار به ۴۳ هزار هکتار
درخروج از سیستم سنتی برداشت و استفاده از ماشین های مخصوص برداشت برنج بمنظور کاهش هزینه های تولید، کاهش ضایعات ، استفاده بیشتر از اراضی و نهایتا ایجاد پایداری در تولید برنج بدنال استفاده از کمباین های غلات و درو گرها در اراضی شالیزاری ، استفاده از کمباین های مخصوص برنج موضوع جدیدی است که در سالهای اخیر مطرح شده است . در سال جاری که سال جهاد اقتصادی است با برنامه ریزی های انجام شده توانسته ایم برداشت مکانیزه با کمباین مخصوص برنج را از ۲۱ هزار هکتار سال قبل به ۴۳ هزار هکتار افزایش دهیم که گام بسیار موثر در افزایش سطح نشاء مکانیزه، پرورش رتون، کاهش هزینه های تولید و کاهش ضایعات مرحله برداشت می باشد. و با همین دیدگاه کل سطح برداشت مکانیزه در سال جاری به بیش از ۱۲۸ هزار هکتار بالغ شده که بیش از ۵۰٪ سطح زیر کشت برنج استان می باشد.

۱۳- انجام کشت ذرت و سویا در قالب کشاورزی حفاظتی (کشت بدون شخم و شیار) در سطح ۴۴۰ هکتار برای اولین بار در استان
یکی از محور های مهم در هدفمند کردن یارانه ها در بخش زراعت کشاورزی حفاظتی با تاکید بر کم خاکورزی بوده است در این راستا در سال جهاد اقتصادی با تامین و توزیع انواع ادوات خاکورزی با اعتباری بالغ بر دومیلیارد و چهارصد میلیون ریال بصورت بلاعوض بین کشاورزان شرق استان، برای اولین بار کشت ذرت و سویا در سطح ۴۴۰ هکتار بدون انجام شخم و شیار و کشت در درون بقایای گیاهی محصول کشت قبلی (گندم) انجام گرفت. از مزایای این سیستم علاوه بر اینکه سبب صرفه جویی بسیار زیاد در مصرف سوخت می گردد بلکه افزایش مواد آلی خاک، کاهش نیاز آبیاری، کاهش فرسایش خاک، جلوگیری از ایجاد لایه های سخت زیرین ، افزایش محصول را نیز بدنال خواهد داشت.

14 - افتتاح بزرگترین و مدرن ترین کارخانه شالیکوبی پاربولینگ کشور

موضوع کاهش ضایعات در مراحل مختلف تولید، و حتی پس از برداشت در دستیابی به خودکفایی، کاهش هزینه های تولید و نهایتا اقتصادی شدن تولید بسیار حائز اهمیت است. در حال حاضر میزان ضایعات در بخش تبدیل برنج در کشور و استان مازندران ۱۶ تا ۲۶ درصد است که در مقایسه با کشورهای پیشرفته قابل تامل است. یکی از راههای کاهش ضایعات در فرآوری و تبدیل برنج استفاده از سیستم نیم پخت یا پارابولینگ است این سیستم برای اولین بار در کشور، در سال جهاد اقتصادی در شهرستان بابل در دهه مبارک فجر افتتاح و مورد بهره برداری قرار خواهد گرفت.

۱۵ - افتتاح بزرگترین و مدرن ترین گلخانه هیدروپونیک تولید گل شاخه بریده رز

استفاده از دانش نوین برای تولید محصولا کشاورزی خصوصا تولید گل و گیاهان زینتی و دستیابی به کیفیت برتر و بازار های بین المللی از سیاست های کاهش هزینه های تولید، اقتصادی شده و پایداری تولید در کشاورزی محسوب می شود. احداث بزرگترین گلخانه تولید گل شاخه بریده رز در سطح بیش از ۱.۵ هکتار در استان مازندران به روش هیدروپونیک با در برداشتن دانش فنی روز دنیا که در اراضی غیر قابل کشت و سنگی منطقه شاهزید در دهه مبارکه فجر افتتاح خواهد شد برگ زرین دیگری از تلاش و همت بهره بردارن استان می باشد